

ODJEL ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE - JAVNA USTANOVA NACIONALNI PARK BRIJUNI

52214 Brijuni, tel. 052/525-822, faks 052/525-918

URL: <http://www.np-brijuni>, e-mail: povijesna-bastina@brijuni.hinet.hr

Tip muzeja:	specijalizirani muzej	Stručni djelatnici:
Djelokrug:	lokalni	Mira Pavletić (<i>kustosica</i>), Stanko Topolovec (<i>muzejski tehničar</i>), Anton Vitasović
Godina osnutka:	1955.	
Osnivač:	Javna ustanova Nacionalni park Brijuni	
Ravnatelj:	R. Ivičić	
Voditelj:	Mira Pavletić	
Broj stručnih djelatnika:	3	

1. Skupljanje građe

1.1. Kupnja

Kulturno-povijesna zbirka

- Otkupljeno je 25 razglednica Brijuna s kraja 19. i početka 20. st. te 2 hotelska menija iz 1913. g.
- Iz Povijesnog arhiva u Splitu nabavljena su 33 dijapozitiva planova i nacрта 6 austrougarskih vojnih utvrda na Brijunima.

1.2. Terensko istraživanje

Arheološka zbirka

- Prikupljanje arheološke građe, uglavnom keramičke, provodilo se redovitim obilaskom arheoloških terena.

Paleontološka zbirka

- Na prikupljanju podataka i dokumentacije paleontološke građe radili su dr. Z. Bajraktarević i A. Mezga dipl. ing. geol., stručnjaci Geološko-paleontološkog zavoda PMF-a Sveučilišta u Zagrebu. Na južnome dijelu otoka V. Brijun, na rtu Plješivac/Kamik, otkrili su i dokumentirali 3 nove staze otisaka stopala dinosaura, čime je njihov ukupan broj povećan na 250 otisaka različitih vrsta. Jedan otisak stopala otkriven je na molu u središnjoj luci, čime su otisci stopala dinosaura postali dostupni svim posjetiteljima Brijuna.

1.3. Darovanje

Kulturno-povijesna zbirka

- Wolfgang Walld darovao je razglednicu iz 1916. g.
- Carolin Glueck darovala je preslike dokumenata od Edith von Witt, brijunskoj nadvrtlarici, iz 1911. g. (22 str.)
- Wolfgang Walld darovao je knjigu H. H. Ewersa, *Ameisen (Mravi)* pisanu na Brijunima, a objavljenu u Münchenu 1943. g.
- Wolfgang Walld darovao je više preslika fotografija brijunskih gostiju s početka stoljeća (njemački književnik H. H. Ewers, austrijski pisci Artur Schnitzler te Fritz von Herzmanovsky – Orlando), te više preslika vodiča po Brijunima iz razdoblja 1915.-1930.
- Zoran Krivokapić darovao je *Baedeker's Oesterreich-Ungarn*, Leipzig, 1895.

1.6. Ustupanje

Jedan broj časopisa Brioni Insel Zeitung (6/1911.)

2. Zaštita

2.1. Preventivna zaštita

Arheološka zbirka

- Prikupljeni je materijal očišćen i smješten u depo.

Kulturno-povijesna zbirka

- Sve razglednice (578 kom.) prebačene su u nove uložnice i složene prema tematskim cjelinama.

Zoološka zbirka

- Dezinsekcija stalnog postava u Prirodoslovnome muzeju provodi se redovito dva puta u godini. Zbog otvorenosti muzejskog postava i prirodnog okruženja ne provodi se dezinsekcija samo preparata u izložbenom postavu već cjelokupnoga izložbenog prostora, odnosno cijele zgrade s čuvaonicama.

Etnografska zbirka

- Obavljena je proljetna i jesenska dezinsekcija.

Zbirka umjetnina

- Opremljeno je 28 slika nastalih tijekom rada četverodnevne likovne kolonije Hrvatske zajednice umjetnika iz Karlovca na Brijunima u srpnju 2000. g.

Zbirka planova i nacрта

- U suradnji sa Zofijom Mavar i Gordanom Goldstein iz Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture RH započeto je sređivanje, razvrstavanje i obrada građevnih i tehničkih planova nastalih u razdoblju 1893.-1945. g. Identificirano je i razvrstano više od 800 nacрта. Započeta je izrada popisa te su u računalno unesena 294 nacрта.

2.2. Konzervacija

- Obavljeni su manji konzervatorski radovi. Redovito se čiste i održavaju kastrum, Verige, te austrougarska utvrda na Malom Brijunu, koji su u izletničkom programu obilaska Nacionalnog parka, a povremeno se čiste i drugi lokaliteti (Gradina, Kolci, crkva sv. Antuna).
- Na crkvi sv. Germana konzervirano je krovšte. U suradnji s pulskim Konzervatorskim odjelom Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture RH, sredstvima Ministarstva kulture i JU NP-a

Brijuni, u potpunosti je izmijenjena krovna konstrukcija te je nakon 3 godine crkva ponovno otvorena za javnost.

2.3. Restauracija

H. Charlemont, *Rimsko razdoblje na Brijunima*, poč. 20. st., ulje na platnu, restauratori: vanjski suradnici

3. Dokumentacija

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Izrađene su 44 kartice djela likovne umjetnosti.

3.3. Fototeka

Djelatnici Odjela snimili su 420 fotografija u boji, od čega je 350 inventirano.

3.4. Dijateka

Inventirano je 350 dijapozitiva.

3.6. Hemeroteka

Hemeroteka je povećana s 80 hemerotečnih jedinica iz domaćega i stranog tiska o aktualnim zbivanjima na Brijunima.

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

Izrađena su 94 crteža arheoloških predmeta.

4. Knjižnica

4.1. Nabava

- Kupnja: 1 knjiga
- Razmjena: 10 naslova
- Dar: 34 naslova

5. Stalni postav

- Stalni postavi u funkciji su tijekom cijele godine. Obuhvaćaju Arheološki muzej, izložbu kopija fresaka i glagoljičkih natpisa Istre i Kvarnera, fotoizložbu *Josip Broz Tito na Brionima*, izložbu *Iz sjećanja starog Austrijanca*, Prirodoslovni muzej. Svi postavi, kao i arheološki lokaliteti u zaljevu Verige, kao i kastrum, uklopljeni su u četverosatni obilazak NP-a Brijuni uz pratnju brijunskog vodiča.
- Etnografski muzej s postavom jugoslavenske tematike zatvoren je od 1993.
- Fotoizložba *Josip Broz Tito na Brionima* - u potpunosti su izmijenjene sve legende, kao i oštećene fotografije (24 kom.). Legende su postavljene i uz zastave država čiji su predsjednici posjetili otočje 1954.-1979.
- Prirodoslovni muzej - zbog opasnosti od pada stakla izmijenjeni su donji dijelovi dviju diorama. Ta je promjena zahtijevala i preuređenje diorama.

6. Stručni rad

6.2. Posudbe (i davanje na uvid)

- Etnografskome muzeju Istre iz Pazina za potrebe izložbe *Istra: različiti pogledi / Istrien: Sichtweisen* u Austriji posuđeno je 30 predmeta (razglednice, fotografije, knjige, časopisi, karte).

- Turističkoj zajednici općine Kumrovec posuđeno je 7 negativa za potrebe izložbe omiljenih jela Josipa Broza Tita.
- Za potrebe Marketinga JU NP-a Brijuni više su puta posuđivane fotografije Josipa Broza Tita.
- A. Mezgi posuđene su 4 fotografije otisaka stopala za potrebe članka o brijunskim dinosaurima.
- Eleni Simsig, Italija, za potrebe diplomskog rada posuđena je fotografija kapitela stupa oltarne mense iz bazilike sv. Marije.
- Za porečki ogranak Društva "Josip Broz Tito" za potrebe izložbe proveden je odabir traženih fotografija.
- Jagodi Meder posuđene su fotografije antičkog mozaika iz zaljeva Verige, za potrebe tiskanja knjige o mozaicima.

6.3. Djelovanje u strukovnim društvima

- Stručni djelatnici članovi su Društva muzealaca i galerista Istre.
- Mira Pavletić članica je Izvršnog odbora Društva muzealaca i galerista Istre te članica Hrvatskoga arheološkog društva

6.4. Sudjelovanje na kongresima, seminarima

- Prisustvovanje Međunarodnome arheološkom savjetovanju *Voda kao izvor života*, Pula
- Prisustvovanje 1. skupu muzejskih pedagoga Hrvatske u Puli

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Pavletić, Mira. *Vizualno oblikovanje Brijuna na porculanskom hotelskom posuđu u 20. st. // Godišnjak muzealaca i galerista Istre*, VII, Pula, 2001., str. 15-16.
- Pavletić, Mira. *Djelatnost Odjela za zaštitu kulturne baštine JU NP Brijuni tijekom 2000. godine. // Godišnjak muzealaca i galerista Istre*, VII, Pula, 2001., str. 104.

6.6. Stručno usavršavanje

- Poslijediplomski studij na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (M. Pavletić)
- Stručni djelatnici prisustvovali su predavanju dr. R. Koestlera o otkrivanju živih organizama u umjetničkim predmetima te prezentaciji *Završetak anoksi postupka sterilizacije drvenih predmeta kulturne baštine u crkvi sv. Marije Traverse u Vodnjanu*.

6.7. Tečajevi, studijska putovanja

- Sudjelovanje na stručnom izletu Društva muzealaca i galerista Istre u Veneciju, Udine i Cividale, uz posjet izložbama *Etruščani* i *Zlato Avara*
- Sudjelovanje na stručnom izletu Društva muzealaca i galerista Istre u Umag, Savudriju i Grožnjan
- Posjet izložbi *Dinosauri jadranske regije* u Trstu

6.11. Stručna pomoć i konzultacije

- Konzultacije s E. Simsig, apsolvaticom iz Trsta, za diplomski rad o brijunskoj crkvi sv. Marije
- Konzultacije s ekipom teatra Ulissys u svezi s mogućnošću korištenja prostora austrougarske utvrde Brioni Minor za kazališnu predstavu

6.12. Recenzije knjiga, članaka

Anić, Višnja i Marijan. Brijuni kamerom zaljubljenika / Brijuni Through The Camera of An Admirer, Zagreb: VBZ, 2001.

6.13. Ostalo

- Suradnja na tiskanju novih razglednica
- Izrada teksta za brijunsku web stranicu
- Izrada popisa i legendi za spomenike kulturne baštine
- Izrada popisa motiva za brijunske suvenire
- Izrada teksta za razglednice

7. Znanstveni rad

7.1. Tema i nositelj projekta

Villae rusticae na Brijunima - Problemi poljoprivredne proizvodnje (Mira Pavletić)

11. Edukativna djelatnost

11.1. Specijalna vodstva

- Obuka turističkih vodiča Nacionalnog parka Brijuni
- Paleontolozi Claudio Bacchia, Michele Laprocina, razgled lokaliteta s otiscima stopala dinosaura
- Grupa članova Humanističkog društva Koruške - razgled V. Brijuna, arheoloških lokaliteta i muzeja
- Grupa sudionika prezentacije *Završetaka anoksi postupka sterilizacije drvenih predmeta kulturne baštine* - razgled V. Brijuna, arheoloških lokaliteta i muzeja
- Grupa sudionika 1. skupa muzejskih pedagoga Hrvatske - razgled V. Brijuna, arheoloških lokaliteta i muzeja
- Dr. Srećko Leiner iz Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja iz Zagreba s američkim znanstvenicima (John Pittenger, Karen Yovi, Robert Stafanelli) - razgled V. Brijuna, arheoloških lokaliteta i muzeja
- Grupa sudionika 3. međunarodnoga numizmatičkog kongresa u Hrvatskoj - razgled V. Brijuna, arheoloških lokaliteta i muzeja
- Paleontolozi A. Košir, B. Otoničar, E. Buffetaut - razgled lokaliteta s otiscima stopala dinosaura
- Grupa sudionika arheoloških istraživanja na brončanodobnoj gradini Monkodonja kod Rovinja (Institut für Praehistorische Archaeologie, Berlin, AMI Pula) – obilazak arheoloških lokaliteta i muzeja
- Grupa sudionika Međunarodne radionice studenata arhitekture na Malome Brijunu - obilazak Malog Brijuna i austrougarskih fortifikacija (Tegetthoff, Naviglio, Cavarolla, Peneda), kao i arheoloških lokaliteta na Velikom Brijunu
- I. Barbalić - razgled otoka Sv. Jerolim na kojemu se nalazio istoimeni samostan

11.2. Predavanja

Povijesno-turističke znamenitosti Brijuna za sudionike IX. kongresa Hrvatskoga tloznanstvenog društva na Brijunima (Mira Pavletić)

11.3. Radionice i igraonice

Međunarodna radionica studenata arhitekture na Malome Brijunu o temi: *Austrougarske fortifikacije i njihova primjena*. U suradnji s Upravom za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture RH (Z. Mavar, G. Goldstein) te Arhitektonskim fakultetom iz Zagreba 16.-25. kolovoza organizirana je radionica. Petnaest studenata organizirano je u 4 grupe sa zadatkom prenamjene različitih napuštenih prostora

utvrde. Rezultati rada prezentirani su posljednjeg dana radionice, a bit će prikazani i na izložbama na matičnim arhitektonskim fakultetima, kao i u posebnoj publikaciji. Poljska grupa, s prethodnim iskustvom na obradi fortifikacija, dopunila je evidenciju utvrđenja na Malome Brijunu, te započela valorizaciju sačuvanih elemenata. Posebno valja spomenuti njihovo oduševljenje stanjem utvrde i očuvanošću opreme razgledanih utvrda.

12. Odnosi s javnošću (PR)

12.1. Press

Obavještanje medija (Glas Istre, Jutarnjeg lista, Vjesnika, Radio Pule, HTV-a, TV-a Bolzano) o projektima i muzejskoj djelatnosti (konzervatorski radovi na crkvi sv. Germana; Međunarodna radionica studenata arhitekture na Malome Brijunu o temi: *Austrougarske fortifikacije i njihova primjena*; pronalazak otiska stopala dinosaura na molu u brijunskoj luci; djelo P. Kupelwiesera)

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- HTV, snimanje emisije o Brijunima, novinarka S. Mikleušević
- Ekpa francuske TV, snimanje emisije o hidroarheološkim nalazima (dr. M. Jurišić)

14. Ukupan broj posjetitelja

- Brijunske muzejske prostore i arheološke lokalitete u sklopu obilaska Nacionalnog parka Brijuni (Velikog Brijuna) posjetio je 127.741 izletnik.
- Austrougarsku utvrdu na Malome Brijunu posjetilo je 6.540 izletnika.

15. Financije

15.1. Izvori financiranja

• RH:	16,3%
• Vlastiti prihod:	83,87%
• Donacije:	0,11%

15.3. Investicije

150.000,00 kn

16. Ostale akcije

16.2. Ostalo

- Suradnja sa stručnjacima Geološko-paleontološkog zavoda PMF-a Sveučilišta u Zagrebu, dr. Z. Bajraktarević i A. Mezgom dipl. ing. geol., na prezentiranju i populariziranju geološko-paleontoloških lokaliteta na otočju te u postavljanju informativnih ploča na poluotoku Zelenikovac i Vrbanj.
- Dogovor s D. Frlanom i stručnjacima Etnografskog muzeja iz Zagreba o novoj muzeološkoj koncepciji i ponovnom otvaranju Etnografskog muzeja na Brijunima
- Na vidikovcu iz 1895. g., jedinstvenom djelu inženjerske arhitekture u Hrvatskoj, izmijenjene su daske te je vidikovac vraćen u funkciju.